

มาตรฐานใหม่ 3 ฉบับ

เพื่อก้าวให้ทันกับธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป
และมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

กลับมาพบกันอีกครั้งกับข่าวสารมาตรฐานการรายงานทางการเงิน หลังจากหลายท่านได้รับทราบแล้วว่า ช่วง 2 ปีต่อจากนี้ การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานไม่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลักการที่เป็นสาระสำคัญ จนถึงปี 2562 สภาวิชาชีพบัญชีเตรียมที่จะนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ ออกมาใช้จำนวน 3 ฉบับในอนาคตรอบถัดไป ได้แก่ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า (โดยทั้งสองฉบับคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2562) และ ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2563) เพื่อให้ก้าวทันกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ และทำให้งบการเงินสามารถสะท้อนเนื้อหาของรายการธุรกิจ เนื่องด้วยลักษณะธุรกิจและรายการค้ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ส่งผลให้มาตรฐานการบัญชีจึงต้องมีการปรับตัวให้ทันตามโลกธุรกิจ

ก่อนมาตรฐานดังกล่าวจะประกาศใช้ สภาวิชาชีพบัญชีขอทำความเข้าใจเบื้องต้นสำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ ทั้ง 3 ฉบับ ถึงผลกระทบของการนำมาใช้ต่อธุรกิจและต่อผู้ใช้งบการเงิน เพื่อให้ธุรกิจตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าว และทราบถึงการเตรียมตัวสำหรับมาตรฐานใหม่ดังกล่าว ซึ่งสามารถสรุปโดยภาพรวมได้ดังนี้

เริ่มที่มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ออกมาเพื่อกำหนดถึงวิธีการปฏิบัติทางบัญชี ได้แก่ การจัดประเภทและการวัดมูลค่าของรายการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน การกันเงินสำรองขาดทุนด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน และการบัญชีป้องกันความเสี่ยงให้สะท้อนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ (Business model) รูปแบบการบริหารสินทรัพย์ และสอดคล้องกับการบริหารความเสี่ยงของกิจการอย่างชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้นจากมาตรฐานเดิมที่ประเทศไทยใช้อยู่ ณ ปัจจุบัน โดยธุรกิจที่ต้องเตรียมพร้อมมากที่สุดในการใช้มาตรฐานฉบับนี้ คือ ธุรกิจของธนาคาร สถาบันการเงิน ประกันชีวิต และประกันภัย ดังนั้นธุรกิจต่าง ๆ ต้องประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นพร้อมจัดเตรียมข้อมูลและระบบต่าง ๆ เช่น ระบบหลักในการดำเนินธุรกิจ (Core system) เพื่อจัดประเภทและวัดมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินให้สะท้อนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ และการนำวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective interest rate) มาวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน รวมถึงการประเมินผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน โดยพิจารณาผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นจากสภาวะการณ์และความเสี่ยงของกิจการเอง เป็นต้น

ฉบับต่อมา คือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า เดิมมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับรายได้มีอยู่หลายฉบับ แต่รายได้มีความหลากหลายตามแต่ละประเภทธุรกิจ ขึ้นอยู่กับรูปแบบการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นมาตรฐานฉบับนี้ จึงออกมาเพื่อกำหนดถึงหลักการเรื่องการรับรู้รายได้ในทุกประเภทธุรกิจ โดยพิจารณาตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า ซึ่งจะมีการกำหนดขั้นตอนในการรับรู้รายได้ โดยเริ่มจากการระบุสัญญาแต่ละฉบับว่า กิจการมีภาระอะไรกับลูกค้าบ้าง วิธีการกำหนดราคาขาย รวมถึงหลักการปันส่วนของราคาที่เหมาะสม จนถึงภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งธุรกิจที่ต้องเตรียมพร้อมจากการใช้มาตรฐานฉบับนี้ คือ ธุรกิจที่มีภาระต้องปฏิบัติตามสัญญามากกว่า 1 ภาระขึ้นไป เช่น การขายแฟงการให้บริการหรือรับประกัน อาทิ ธุรกิจโทรคมนาคม (ขายเครื่องโทรศัพท์พร้อมแพคเกจค่าโทรและการใช้อินเทอร์เน็ต) ธุรกิจเทคโนโลยี (ขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ พร้อมการติดตั้งและการรับประกันตลอดอายุการใช้อุปกรณ์) เป็นต้น ดังนั้น กิจการจะต้องเริ่มมาแยกสัญญาและเก็บข้อมูลการขายแต่ละประเภท โดยบางธุรกรรมการขายอาจจะรับรู้ที่เดียวทั้งก่อนทันทีหรือทยอยรับรู้

ขอเชิญสมาชิกและผู้สนใจเข้าร่วมงาน FAP International Conference 2016

ภายใต้ธีม “Digital Economy: Impact on
Accounting Professions” วันศุกร์ที่ 21 ตุลาคม
พ.ศ. 2559 ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท
เซ็นทรัลเวิลด์

ฉบับสุดท้ายที่จะกล่าวถึง คือ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งมาตรฐานฉบับนี้ จะมีผลกระทบอย่างมาก กับกิจการที่มีการทำสัญญาเช่า โดยเฉพาะในด้านของผู้เช่า เดิมมาตรฐาน มีการจำแนกสัญญาเช่าดำเนินงาน และสัญญาเช่าการเงิน ดังนั้น จึงเกิดความแตกต่างระหว่างกิจการที่มีการลงทุนซื้อสินทรัพย์ โดยทำสัญญาเช่าการเงิน และกิจการที่ไม่มีการลงทุนซื้อสินทรัพย์ แต่ทำสัญญาเช่าดำเนินงานสินทรัพย์แทน เพื่อให้ฐานะการเงินและ อัตราส่วนทางการเงินดูมีสภาพคล่อง เนื่องจากกิจการนั้นไม่รับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินเข้าในงบการเงิน (Off balance sheet) มาตรฐานฉบับใหม่นี้ จึงออกมาเพื่อลดปัญหาในเรื่องของการบันทึกบัญชีที่แตกต่างกันข้างต้น โดยกำหนดให้ผู้เช่าต้องรับรู้รายการ “สิทธิในการใช้ทรัพย์สิน” และ “หนี้สินตามสัญญาเช่า” เข้าในงบการเงินหากสัญญาเช่านั้น มีอายุเกิน กว่า 12 เดือน และเป็นสัญญาเช่าที่ยกเลิกไม่ได้ รวมถึงสัญญาเช่าที่มีอายุ ไม่เกิน 1 ปี แต่มีเงื่อนไขที่สามารถต่ออายุได้ ทำให้บริษัทมีสินทรัพย์ และหนี้สินในงบการเงินเพิ่มขึ้น ผลคืองบการเงินสามารถสะท้อนความเป็นจริง และเปรียบเทียบกันได้มากขึ้น รวมถึงนักวิเคราะห์ก็สามารถ นำข้อมูลในงบการเงินไปใช้ได้โดยไม่ต้องทำการปรับปรุงรายการ เหมือนในอดีต โดยธุรกิจที่ต้องเตรียมพร้อมมากที่สุดจากการใช้มาตรฐาน ฉบับนี้ คือ ทุกธุรกิจที่มีการทำสัญญาเช่าไว้ โดยเฉพาะธุรกิจสายการบิน ธุรกิจค้าปลีก ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจธนาคารและสถาบันการเงิน และธุรกิจ พลังงาน ฯลฯ

สภาวิชาชีพบัญชีหวังว่าผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีทุกท่าน จะได้รับทราบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานดังกล่าว และสังเกตเห็น ว่าประโยชน์ของการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับใหม่ทั้ง 3 ฉบับ จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินได้เห็นตัวเลขที่สะท้อน รูปแบบการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนขึ้น รวมถึงจะทำให้ผู้ใช้งบการเงิน โดยเฉพาะนักลงทุนสามารถทำการตัดสินใจได้ดีมากขึ้น และ มาตรฐานจะส่งผลให้งบการเงินของธุรกิจต่าง ๆ ก้าวทันธุรกิจที่ เปลี่ยนแปลงไป สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยลดปัญหาให้กับธุรกิจสำหรับแนวทางที่ยังไม่มีความชัดเจน หรือ การใช้ดุลยพินิจของผู้บริหาร ดังนั้นทุกธุรกิจควรเริ่มเตรียมความพร้อม รวมถึงศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับงบการเงิน และระบบ การทำงานของบริษัท เพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำ มาตรฐานใหม่ทั้ง 3 ฉบับ มาใช้ในอนาคต แล้วพบกันใหม่ในโอกาสหน้า กับเนื้อหาโดยสรุปของมาตรฐานฉบับใหม่ทั้ง 3 ฉบับ

โดย... อุดม ธนรัตน์พงศ์ และวิระเดช เตชะวรันท์เลิศ
นักวิชาการ ฝ่ายมาตรฐานการบัญชี

ในงานพบกับบุคคลสำคัญของไทย อาทิ **คุณประสัณห์ เชื้อพานิช** นายกสภาวิชาชีพบัญชี **คุณผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์** อธิบดีอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งท่านจะมา ให้มุมมองทั้งด้านความก้าวหน้าประเทศไทยจะเดินต่อไปใน ด้านเทคโนโลยีและด้านผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชี นอกจากนี้ ยังมีการเสวนาจากกูรูด้านวิชาชีพบัญชี ไม่ว่าจะเป็น **คุณศิริรัฐ โชติเวชการ** ประธานสมาคมสำนักงานบัญชีคุณภาพและท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการยกระดับคุณภาพสำนักงานบัญชี **ดร.เยาวลักษณ์ ขาติบัญญัติ** Information Technology Risk and Assurance จาก EY **คุณวารุณี ปรีदानนท์** ประธานคณะกรรมการวิชาชีพ บัญชีด้านการวางระบบบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวางระบบบัญชีจาก Risk Assurance Partner จาก PwC และ **ผศ.ดร.เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย** เลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาและเทคโนโลยีสภาวิชาชีพ บัญชีและอาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การเสวนาครั้งนี้ **ดร.นิมิต นวล ผิวทองงาม** กรรมการในคณะกรรมการด้านงานต่างประเทศ สภาวิชาชีพบัญชี และรองผู้อำนวยการด้านยุทธศาสตร์อาเซียน ศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้เกียรติเป็นผู้ดำเนินรายการ ในการเสวนา ครั้งนี้ ท่านจะได้รับทราบถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงไปสู่ ยุคดิจิทัลและสิ่งที่นักบัญชีในแต่ละด้านจะต้องเตรียมรับมือ ต่อการเปลี่ยนแปลงจากเหล่ากูรูทั้งหลายที่เข้าร่วมเสวนา

ท่านยังได้พบกับบุคคล ซึ่งเป็นผู้นำของวิชาชีพบัญชีจาก ต่างประเทศ อาทิ **คุณ Gerard Ee** นายกของ Institute of Singapore Chartered Accountants **คุณ Dato' Mohammad Faiz Azmi** นายกของ Malaysian Institute of Accountants ซึ่งจะมาร่วม เสวนาเปิดมุมมองเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลในร่วมกับ **คุณประสัณห์ เชื้อพานิช** โดย **คุณบุญเลิศ กมลชนกกุล** ประธาน คณะอนุกรรมการงานด้านต่างประเทศ สภาวิชาชีพบัญชีและ Audit partner จาก PwC มาเป็นผู้ดำเนินการเสวนากับเหล่าผู้นำ องค์วิชาชีพบัญชีที่จะมาให้มุมมองการพัฒนานักบัญชีของตนเอง ไปสู่ยุคดิจิทัลของอาเซียน นอกจากนี้ **คุณ Andrew Smart** Head of Emerging Markets Asia จาก Association of Chartered Certified Accountants จะมาให้ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้ม ของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่จะมีผลต่อนักบัญชีไทย ในเวทีสากล ซึ่งนักบัญชีต้องคอยติดตามและก้าวให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นให้ได้

